Nr. 16. Sibiiu, Joi 10|22 Februarie 1883. *Anul XXXI*

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru **Sibiiu** pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru **monarchie** pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru **strălnătate** pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român“, strada Măcelarilor Nr. 4[illegible].
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Alţii şi noi.

Sûnt momente, în care maghiarii înşişi recunosc că Ungaria este un stat poliglot În urma acestei recunoasceri natural ar fi, ca maghiarii înşişi sĕ se îngrigească, ca în patria unde norocul le a plouat guvernul în poală, naţionalităţile diverse sĕ fie ocrotite şi spriginite spre a se putè desvolta fiecare după firea ei şi fie care sĕ aibă interesul cel mai mare a-şi iubì patria, care i oferă ocrotirea şi spriginul.

Nu numai naturală ar fi procederea aceasta, dar şi politică. Maghiarii ori şi cât se vor svêrcolì şi cât se vor opintì, opera maghiarisărei începută, nu o vor putè duce până în sfêrşit în deplinire. Puterile lor, de tot feliul, sûnt prea ţĕrmurite spre a putè fi de ajuns spre sfêrşitul acesta. Patru milioane de oameni, aruncaţi între noianuri de alte popoare puternice, superioare parte prin cultura şi numĕrul lor, parte prin numĕrul lor în mare preponderanţă, vor câştiga câteva deci de mii de suflete, cari caută astădi favoruri, fie în funcţiuni, fie în alte negoaţe; dar o naţiune maghiară de 13 sau 15 milioane de suflete nu vor închega nici odată. Lipsesc condiţiunile pentru o operă aşa de gigantică şi nu unele numai, dar toate până şi afinitatea limbei cu limbile popoarelor, printre care şi pe lângă care locuesc maghiarii.

Fiind imposibilitatea maghiarisărei atât de invederată, este foarte nepolitică încercarea cu dênsa şi încă în dimensiunile, în care maghiarii se încearcă a o pune în lucrare. Ea provoacă resens la naţionalităţile, care sunt jignite de dênsa, pentru că sûnt împedecate în cultura lor. Ea crează însĕ şi un precedent periculos pentru maghiari: căci după schimbarea, cărei sûnt supuse sistemele politice în monarchia noastră, se poate, ca sĕ vină o sistemă, cărei sĕ i fie binevenită calea bătută de maghiari, în detrimentul lor şi al altor naţionalităţi mai mĕrunte.

Sub „binecuvêntata“ protecţiune a dlui Bismarck, sub care se află astădi, în idee, maghiarismul, pot sufla multe vênturi, din diverse părţi, al germanismului însĕ este destinat a avè cuvêntul cel din urmă şi tot odată cel mai intensiv. Maghiarisătorii oficiali de astădi pentru a se susţinè la putere, sûnt înainte mergĕtorii germanismului Ungariei pe calea *mutatis mutandis* pregătită de maghiari.

Interesul de a nu scăpa puterea din mână, vanitatea naţională măgulită, pot orbì şi pot duce în ispită, pentru ca Ungaria sĕ nu se poată consolida pe bazele ei firesci, şi în dilele de apoi sĕ fie cu atât mai fragilă şi accesibilă pentru a se face din ea, ceea ce nu doresc nici maghiarii. Prevedere politică într'aceste nu va afla nimenea.

Cu toate aceste, oamenii cari stau în fruntea trebilor unguresci, stăruesc cu o stăruinţă deamnă de alte întreprinderi pentru maghiarisare; întrebuinţează toate terenurile pentru scopul acesta, ca şi când dela aceasta ar atêrna chiar şi fericirea lor sufletească. Coroana operei maghiarisătoare are sĕ se pună cu projectul de lege privitor la scoalele medie, care sĕ va desbate cât de curênd în sesiunea aceasta.

Pe când maghiarii vor sĕ pună in lucrare un ce, care va împedeca progresul în cultură la $^3|_4$ din poporaţiunea regatului unguresc, numai mâna de oameni a sasilor din Transilvania caută modalităţi feliu de feliu spre a încungiura calamitatea, care ameninţă de o potrivă pe toate naţionalităţile.

S'ar părè că ne contradicem, când dicem că maghiarii pregătesc calea germanisărei şi de altă parte că sasii stăruesc cu tot adinsul a pune stavilă maghiarisărei. Cum că prin procederea maghiară se pregătesce desnaţionalisarea, este adevĕrat. Eventualităţile însĕ sûnt multe şi nu se poate scì cui va succede sĕ calce în urmele maghiarilor. Nu este de mult, decând într'o broşură ungurească, ni se pune în perspectivă o invasiune rusească. La o astfeliu de eventualitate sasii tocma aşa ar fi de espuşi, ca şi noi românii şi ca şi maghiarii înşişi. Sasii dară, ca oameni cu minte, deşi politica protegeată de Bismarck le ar fi favorabilă, fiind că în politică, ca şi în umblarea timpului, nu este siguranţă deplină, se îngrădesc pentru toate eventualităţile.

Se poate că slavii sûnt mai optimişti în speranţele unui viitor slavic înundator preste Europa, de aceea sûnt reservaţi faţă cu proiectele ce au drept scop maghiarisarea.

Sasii deci, au pus pe Germania inteligentă, nu pe cea politică, în mişcare, pentru ca sĕ dea pond protestelor săsesci prin resoluţiuni, prin care poporul săsesc, cât de puţin la numĕr, vrea sĕ'şi apere esistenţa. Poate că sasii esagerează une ori apărêndu-se, când pe lângă apărarea culturei lor, mai vorbesc de o ţeară proprie a lor în sinul Transilvaniei, însĕ in situaţiuni estraordinare, lucrul de căpetenie este că'şi apără cineva drepturile sale şi posibilitatea de a se desvolta şi pentru aceasta şi sûnt demni de laudă.

Noi, Românii, nu sûntem un popor mare ca Germanii, din care fac parte şi sasii, dară sûntem cel puţin de două ori mai mare decât maghiarii; nu sûntem geograficesce rupţi de către trupul cel mare naţional ca sasii, ci numai politicesce; avem titlul ancienităţii şi cel de a fi întrodus mai ântâiu cultura în aceste ţinuturi, cultura, pe care invasiunile cele numĕroase a putut-o distruge în cele esterioare numĕroşii inimici ai elementului roman; cultura inimii şi inteligenţa „naturală,“ însĕ a românului persecutat de toate seminţiile, cu câte a venit în contact, fără de escepţiune, nu a putut fi stêrpită Starea românului ori cât a fost de vitregă şi desbrăcată în decursul timpului de mijloacele perfecţionărei, încât pe urmă românul era tacsat barbar de barbari: el a remas cel mai iubitor de ordine şi respectător de legi. Noi românii din statul Ungariei aşa dară, cu astfel de titluri, în astfel de posiţiune geografică, în numĕrul în care ne aflăm şi pe lângă toate aceste de o gintă foarte respândită în occident, n'ar trebuì nici decum sĕ ne lăsăm a fi inferiori unei naţionalităţi de abia 200,000 suflete, depărtată sute de miluri de trupul cel mare naţional.

Este adevĕrat că odată am protestat şi noi, dar de mult, când proiectul a venit în parlament în altă formă, însĕ cu atâta nu e destul. Trebue sĕ protestăm din nou, pentru că se înnoesce şi ameninţarea.

Noi nu apelăm în strĕinătate la fraţii nostri, pentrucă aceştia au destul de lucru cu afacerile lor proprie, nici la consângenii nostri din apus, pentru că ei ne consideră încă de prea neînsemnaţi pentru a-'şi sacrifica interesele lor pentru noi. Apelăm însĕ la noi înşine şi la dreptatea, ce o reclamăm, şi în numele acesteia dicem, că sûntem datori a ne înnoì protestele noastre contra proiectului, care vrea sĕ ne facă pe viitoriu imposibilă instrucţiunea secundară. Şi când dicem că apelăm la noi, înţelegem toată inteligenţa din cler şi dintre laici, care este chemată, la locul prim, sĕ apere interesele poporului, de care se ţine.

Un început oare care vedem că s'a făcut în Deva, am dorì ca sĕ le urmeze şi alţii Devenilor, însĕ nu numai *ut aliquid fecisse videantur*, ci pentru ca sĕ vadă lumea că ne scim apăra esistenţa şi că merităm a fi consideraţi ca oameni, cari nu renunţă cu una cu două la dreptul lor de esistenţă.

FOIŢA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus de **E. B.**)

(Urmare 15).

Cu un moment în urmă, Cristiano era în mijlocul grupului de domnişoare frumoase, care se odihneau în pauzele jocurilor.

El se întroduse adresându-se către domnişoara Potin, care sta în rêndul din urmă, şi era foarte recunoscĕtoare pentru politeţele lui Cristiano.

Margareta îl vĕdù cu plăcere întrând în cercul tinerilor, care împregiurau scaunele amicelor sale; acestea aflară dela dênsul îndată, că Cristiano este un tinĕr de mare merit, că este nepotul vestitului advocat Goefle, a amicului intim al mătuşei sale. Unele strîmbau din nas şi nu o aflau de convenabil că îndrăsnesce un tinĕr din burgezime ale face curtea împreună cu tinerii oficeri dela indelta *), cari erau în deobşte de familii bune; cele mai multe însĕ, îl primiră foarte bine şi-l aflară încântător.

Cristiano era în adevĕr încântător, ca mulţi aventurieri din timpul acela, foarte productiv în aventuri. Tipul sĕu particular, despre care el însuşi nu-şi putea da seama, era aşa de frumos, încât trebuia sĕ placă ori şi cui în ţeara aceasta. El era mare, bine făcut, alb şi rumen, cu ochii albastri închis, cu sprîncene bine marcate, negre ca ebenul, ca şi genele lungi recurbate şi părul cel minunat. Nimenea nu se îndoia despre rasa sa pur dalecarliană, rasă cu totul diferentă de celelalte tipuri scandinave. Afară de aceasta el mai avè ceva particular, ce atrăgea atenţia lumei: adecă nimbul de a fi strĕin în ţeara aceasta, apoi o suavitate a limbei şi a manierelor, ce proba frecuentarea unei societăţi mai civilisate sau mai artistice, ca şi când parfumul Italiei sau al Franciei s'ar fi ataşat pe lângă persoana sa.

Cât aflase lumea, că el este crescut în Italia, el fù inundat cu întrebări, şi toate rĕspunsurile sale probau atâta simţ bun, atâta sincerĭtate şi veselie, încât, după un sfert de oară de conversaţie, toate capetele tinere erau încântate de el. Fără sĕ fie vanitos, Cristiano nu se mira de aceasta.

Odinioară el era dedat a plăcè, şi când tocmai ar fi voit cu tot preţul sĕ se presenteze bărbat de lume, el era sigur, că, fără vre-o apucătură teatrală, ce i-ar compromite serios succesul, el şi-ar juca rolul sĕu mai bine, decât cei mai mulţi din ron bărbaţii cu titule şi cu grade, cari erau de faţă.

Într'aceea, mica contesă Elfrida, acătată sau mai bine dis atêrnată de braţul monumentalului baOlaus, trecuse de două ori fără a da de ochii lui Cristiano.

A treia oară ea tuşea foarte tare, apoi duse pe baronul până lângă Margareta. Cristiano, înţelegênd, întrerupse cursul conversaţiunei încântătoare spre a se îndepărta şi a observa persoana baronului, fără a atrage atenţia spre sine.

Baronul Olaus era foarte mare, foarte gros şi, deşi în vêrstă, foarte frumos; el avea însĕ o fisionomie în adevĕr înspăimêntătoare, prin paliditatea sa sarbădă şi prin sinistra sa imposibilitate.

Privirea sa ficsă te atingea ca un vênt gheţos ce-ţi răpesce respirarea, gura sa, avea un suris întunecat, un dispreţ şi o tristeţă estraordinară.

Vocea sa, fără flecsiune, era nespus de seacă, şi îndată ce Cristiano o audì, adresându-se Margaretei, el o recunoscù drept aceea a persoanei, care, cu o oară înainte, vênduse Svedia aşa de eftin, în conversaţia sa cu diplomatul rusesc. El îl recunoscù după statura sa înaltă, după vestmintele sale împodobite, ce le-a observat, când acesta făcea inimicului onorile patriei sale.

(Va urma.)

*) Indelta este armata permanentă, domiciliată pe viaţă în fiecare localitate; organisaţia indeltei este particulară Svediei.

Revista politică.

Sibiiu, în 9 Februarie.

Începem deadreptul cu conferenţa dela Londra, pentru ca se spunem că ori cât de rari sûnt scirile din urmă ce vin de acolo, fac impresiunea, că sûnt mai mult scornite de cât adevĕrate, mai mult dorinţe ale ḑiarelor ce le aduc şi poate şi a le unora din cetitorii lor. Aşa „Memorial diplomatique“ din Paris, un organ, care stă bucuros la disposiţiunea ambasadei austro-unguresci, spune în 18 Febr. n. că conferenţa s'a unit în desbaterile ei de până acì asupra punctelor celor mai însemnate ale cestiunei. Este probabil, ḑice ḑiariul francez mai departe, că comisiunea micstă se va pune în lucrare, conform programei Barrère; că Rusiei i se vor împlinì dorinţele în privinţa Chiliei, dar pe lângă a fi controlată de comisiunea dunăreană europeană. Va se ḑică, nimic sigur. Tot cu privire la Dunăre „Temps“ află, că comisiunea dunăreană a protestat contra desfiinţărei porturilor libere dela Galaţi şi Sulina(!?!), de care din urmă nici vorba n'a fost. Scirea aceasta a doua ḑi a fost trasă la îndoeală în Viena, odată fiind că comisiunea nu e într'unită, ba nici comitetul permanent, de altă parte, pentru că de Sulina nici n'a fost vorba, ca sĕ nu remână şi mai departe port liber. „N. fr. Presse“ scie de nou de neînţelegeri între puteri, asupra prelungirei comisiunei dunărene şi asupra detaiurilor în privinţa Chiliei, încât nu e sigur, dacă eri se va fi putut întrunì conferenţa la şedinţă.

Intr'aceea majoritatea ḑiarelor bucurescene continuă în tonul curagios şi resolut. „Imparţialul“ termină un articul foarte remarcabil ḑicênd: „Sûnt momente în viaţa popoarelor, în cari slăbiciunea de„vine sinonimă cu sinuciderea. In cestiunea Dunărei „putem sĕ fim învinşi, dar nici o dată convinşi.“

Francia întăţişează spectacolul cel mai deplorabil. De sĕptămâni, de luni, putem ḑice este, agitată de crise ministeriale fără de sfêrşit. Acum se vorbesce de un ministeriu Ferry. Opininnea publică pare a se fi săturat de activitatea stearpă a sporitorilor de frase. Mai ântâiu comercianţii şi industriaşii, mai apoi lucrătorii cer sĕ se pună capĕt situaţiunei actuale, care, cu toate scăderile imperialismului lui Napoleon III în timpul din urmă, n'a redus Francia în vaḑa şi starea ei materială, cum este redusă sub republicani. „Agence Havas“ spune că grupe din stânga estremă şi de bonapartişti vor cere (în cameră) revisiunea constituţiunei. Aceasta ar fi începutul sfêrşitului dela gloria republicană. — Principele Napoleon a fost la Londra, la împĕrăteasa Eugenia, cu care s'a împăcat şi acum petrece în Italia.

Guvernul italian face pregătiri se pună mâna pe Tripolis.

Alegerea de protopresbiter în Oraviţa.

II.

(C.) Înainte de a trece la obiect, 'mi iau voiă a reflecta la nota on. Redacţiuni, că dacă ar fi şi avut Archidiecesa înainte de Statutul organic vre-o „sistemă electorală“ referitoare la protopopi, — aceea prin introducerea Statutului org., a devenit tabula rasa, şi astăḑi nici Archidiecesa nu poate sĕ-şi institue protopopi după alte norme, decât după acelea, cari se baseză pe Stat. organic, şi cari în fond trebue sĕ fie identice în întreaga Metropoliă. *)

Acestea premise sĕ vedem cine a proces corect în afacerea din cestiune? consistoriul? s'au sinodul protopresbiteral cu comitetul sĕu?

Respunsul meu scurt este, că după părerea mea, peste tot nici unul, în parte ambii, alegerea e nulă, ear denumirea a nelegală.

Pe ce 'şi baseză protestătorii din sinod afirmaţiunea, că „comitetul protopresbiteral este unicul organ competente de a face candidarea“?

Pe §. 63. resp. 23 p. 6 al Statutului organic.

Ei bine, ce dispun aceşti §§.?

§. 63 ḑice că „Agendele comitetului sûnt acelea în trebile comune ale protopresbiteratului, cari în trebile ce se ţin de parochiă sûnt ale comitetului parochial“,

ear §. 23 p. 6, ḑice că agendele comitetului parochial sûnt: *„a se consulta* şi a *combinà* cu protopresbiterul resp. cu direcţiunea scolară lista *candidaţilor*, cari au concurs pentru postul de paroch, capelan, diacon, profesor şi învĕţătoriu“.

Este acì vorba de candidare?

Nu este! ci numai de a se consulta şi a combina cu protopresbiterul, în casul present cu comisarul consistorial, lista candidaţilor cari au concurs pentru postul de protopresbiter.

*) Despre aceasta nu încape îndoeală; vorba noastră a fost, că archidiecesanii sûnt deprinşi cu alegerile.

Red.

După tecstul legei, concurenţii toţi se consideră de candidaţi, aceşti-a deci nu mai au lipsă de candidare, ci pentru accelerarea lucrului în sinod, şi pentru orientarea membrilor acelui-a, asupra cualificaţiunei candidaţilor dispune legea, ca comitetul sĕ se consulte cu comisariul consistorial şi împreună sĕ combine lista candidaţilor, va se ḑică după părerea mea, sĕ i inscrie pe toţi într'o listă în ordinea cualificaţiunei lor, din care listă sĕ fie evidente toate momentele, cari sûnt de considerat la indeplinirea unui post de protopop, precum: studiile premergĕtoare, etatea, anii de serviţ, pe terenul bisericesc şi scolariu, meritele pe aceste terene, dacă sûnt, etc. etc. cari toate sûnt de lipsă ca sinodul sĕ se poată orienta şi sĕ-şi întrunească voturile în cel mai apt.

Dacă ar fi voit legislatorii Statutului organic sĕ înzestreze pe comitetul protopresbiteral cu dreptul de candidare, atunci în prima linie trebuia sĕ dispună ca sinodul electoral sĕ şi aleagă din sinul sĕu un comitet ad hoc, căci comitetul protopresbiteral este numai eflucsul sinodului ordinariu, care constă numai din jumĕtatea membrilor sinodului electoral, prin urmare neavênd mandat dela întregul sinod, nici nu poate esercita un drept, care compete întregului sinod, căci ce este comitetul unei corporaţiuni? este un organ delegat al corporaţiunei, care pe timpul cât ea nu funcţionează esercitează drepturile corporaţiunei înseşi, şi faţă cu dênsa este responsabil.

Trebuia mai de parte se dispună, că fiind concurenţi, câţi dintre dênşii trebue se candideze comitetul în tot casul? căci cine are drept de alegere trebue se aibă şi din cine alege, ear dacă ar avè drept comitetul cu eschiderea mai multor competenţi se candideze şi numai unul ca în casul present, atunci el nu candidează ci denumesce, ear aparatul acel mare, sinodul în casul present din 72 membrii, s'ar aduna numai se casce gura şi se asculte mandatul înaltului comitet, căruia ar avè sĕ se închine şi veneratul consistoriu cu preasânţia sa pictus masculus, Episcopul.

(Va urma.)

Cestiunea Evreilor în casa deputaţilor Ungariei.

(Urmare.)

Obscurantismul Evreilor din nordul Ungariei are douĕ cause. Mai ântêiu vin în ţeară din Galiţia mulţi rabini fanatici, cari nebunesc poporul şi a căror învĕţături stau în contraḑicere cu părerile religioase ale Evreilor culţi. A doua, poporaţiunea din nordul Ungariei se află pe o treaptă mai jos de cultură decât locuitorii de pe fondul Ungariei. Pentru amintitele împregiurări nu se pot face responsabili Evreii cei culţi. Ministrul de culte odinioară, baronul Eötvös, a conchemat pe basa unei norme de alegere destul de liberale un congres. Congresul s'a întrunit în 14 Nevembre 1868, conclusele lui se sancţionară în 15 Iunie 1869. Statutele elaborate în congres ţinteau a organisa comunele, seminariile şi scoalele pe base liberale, căci congresul scia, că o comunitate religioasă nu se poate ridica prin desfăşurări dogmatice, ci numai prin scoale bune şi prin preoţime bună. (Aprobare.) În contra acestei organisaţiuni au petiţionat ortodocşii şi dieta a luat în 8 Martie 1870 conclusul, că statutul de organisaţiune sĕ nu fie preste tot obligator. Partida congresuală înaintă contrapetiţiune atrăgênd atenţiunea asupra urmărilor dăunoase a acestui conclus pentru cultură şi progres. Casa după desbatere lungă a transpus memorandul acesta ministrului de culte cu însărcinarea, de a studia şi a l considera la presentarea unui eventual proiect de lege.

Ministrul de culte de atunci Pauler nu presentă nici un proiect de lege, ci întărì statutul de organisaţiune al ortodocşilor. Prin aceasta ministrul a provocat scisiune şi a făcut evreilor mai culţi imposibilă influinţarea asupra confesiunalilor lor remaşi înapoi, într'aceea partida congresuală zoria a se folosì fondul „Haynau“ pentru ridicarea unui seminariu de rabini. Ortodocşii păşiră earăşi, era în 1878, cu o grămadă de contrapetiţiuni. Şi ce făcù casa deputaţilor? Ea respinse toate propunerile făcute aşa încât nu se putù aduce nici un conclus. Intr'aceea se îmbărbătà ministeriul de acum de culte Trefort. Acesta înfiinţà seminarul de rabini din Budapesta, care va cresce preoţi chemaţi şi care e organisat pe basa patriotică maghiară. Ortodocşii ear petiţionară în anul 1880, ca casa deputaţilor sĕ disaproabe disposiţiunea aceasta a ministrului. Se născură mari desbateri, atunci ţinù acum reposatul Aladar Molnar cuvêntarea, de care se făcù ḑilele acestea de atâtea ori amintire, nu pentru a fabrica arme contra Evreilor, ci pentru de a prelucra casa pentru disposiţiile ministrului, căci altcum vor inunda Ungaria rabinii, cari, asemenea lui Rabi Hillel, propagă învĕţături, ce stau în contraḑicere, nu numai cu ideea de stat maghiară, ci cu fie-care idee de stat.

E acum la rêndul casei deputaţilor a dispune cele de lipsă. Înarticulaţi autonomia evreilor şi în câte-va decenii vor fi îndreptate împregiurările. Dacă n'ar face aceasta legislativa, bine ar fi sĕ ia guvernul iniţiativa (Aplause vii în stânga estremă.) Acesta trebue sĕ controleze şcoalele din cari es rabinii ortodocşi. Guvernul se nu permită importarea rabinilor din streinătatea care nu cunosce istoria Ungariei şi limba maghiară (Aplause vii.) Sĕ nu se facă însĕ imputare evreilor culţi, că nu se îngrigesc de confesionalii lor, căci aceştia compătimesc mai mult ca ori-cine remânerea îndĕret a evreilor din Nordul Ungariei.

În fine li se impută evreilor, că nu se asimilează destul de iute cu naţiunea maghiară.

S'a dovedit deja, că încriminarea aceasta e parte mare nemotivată. Spre delăturarea eventualului părete despărţitor e asemenea chemată numai cultura, sciinţa, căci între oamenii culţi credinţa, dogma, deosebitul mod: a adora pe Dḑeu nu formează părete despărţitor. Un al doilea factor la înaintarea asimilărei e afinitatea. Permiteţi căsĕtoria între toţi locuitorii ţĕrei şi vor înceta eventualele antipatii între diferitele confesiuni. (Aplause în stânga) Politica de asimilare e pentru fie-care cetăţean din Ungaria singura politică sĕnătoasă. Nu sûnt prea mulţi maghiari, ca aceia, cari vor a întra în sinul acestei naţiuni, sĕ fie eschişi. (Aplause) Iubirea cătră patrie sĕ fie mai tare, ca ura contra inimicilor, a ḑis odată neuitatul Deak Dacă esistă antipatii, aceste trebue desarmate prin interesele comune ale patriei. (Aplause.) Aceasta e punctul meu obiectiv de mânecare în afacerea aceasta. Se înţelege, că primesc propunerea comisiunei. (Aplause vii îndelungate.)

(Va urma.)

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Braşov, Ianuarie. (Asociaţiunea pentru spriginirea meseriaşilor.). In numĕrul trecut am publicat raportul comitetului cetit Duminecă, 2 Ianuarie, în adunarea generală a „Asociaţiunei pentru spriginirea meseriaşilor români din Braşov“. De astă-dată vom face o mică dare de seamă despre cele petrecute în această adunare, vom împărtăşì decisiunile cele mai de căpetenie, luate cu prilegiul acesta.

Adunarea din cestiune — tot cam aşa de slăbuţ cercetată ca şi în anii precedenţi — se deschise printr'o vorbire a părintelui B. Baiulescu, preşedintele Asociaţiunei, din care vorbire notăm următoarele puncte:

...Mai întâiu trebue sĕ constatăm, că poporul românesc n'a câştigat încă cunoscinţă deplină despre însemnătatea meseriaşilor, căci altfeliu nu înţelegem greutatea, cu care îşi aplică copiii pe la meserii şi dispreţul, cu care vorbesce încă de cei, cari se îndeletnicesc cu meseriile. Poporul nu înţelege, eară o parte din inteligenţă trăiesce în falsa părere, că silinţele noastre ar fi zadarnice, pentru că acum timpul cere sĕ căutăm a înfiinţa fabrice, a forma industrie mare. Aceste raţiuni, după modesta mea părere, la Români, cari n'au nici capitaluri, nici lucrători de ajuns, n'au fundament. Pentru de a avea o industrie mare trebue sĕ ne fi creat mai întâi o industrie mică, sĕ avem meseriaşi.

O altă pedecă resultă din lipsa de interes ce o constatăm şi la oamenii luminaţi faţă cu scopul ce urmărim. Sûntem necesitaţi a admite aceasta, de oare-ce alt feliu nu ne putem esplica, cum se întêmplă, că pe lângă toate apelurile noastre numĕrul membrilor Asociaţiunei nu numai nu cresce, ci din contră scade. O a treia pedecă, care iarăşi e destul de gravă şi care ne lovesce şi pe noi, este vechia boală românească de a alerga tot la producţiunea străină. Urmările triste sûnt că vreo 9 măestri crescuţi de noi au fost siliţi a ne părăsì, căutânduşi traiul în România, de oarece n'au întâmpinat destul sprigin la publicul român, care preferă încă mai mult pre măiestrii streini când e vorba de a'şi procura cele de lipsă şi nu scie încă apreţia îndestul ce înseamnă a spriginì munca naţională.

Pe lângă interesul, ce trebue sĕ'l avem cu toţii pentru progresul real naţional, este încă un interes însemnat local. În Braşov, în acest oraş, cel mai populat cu Români (10,000 suflete) vedem cu durere, că numĕrul proletarilor se înmulţesce mereu în proporţiuni ingrozitoare, astfeliu, că dacă va merge tot aşa peste puţin nu va mai rĕmânè alt espedient, de cât emigrarea. Deci dacă Asociaţiunea noastră n'ar fi fost o necesitate pentru fiii Românilor din Ardeal dintre cari mulţi s'au spriginit, ea a fost imperios reclamată de necesităţile locali, căci cum am putè îm-

bunătăţi soartea sĕrmanului nostru popor din Scheiu, dacă ne ar lipsì şi instituţiunea aceasta a noastră?

Tocmai din punctul acesta de vedere ne pare inesplicabil indiferentismul, care îl întâmpinăm şi în astfeliu de cercuri, care ar fi în prima linie chemate ca sĕ se intereseze de viitoriul meseriaşilor nostri. Puindu-vĕ în vedere lipsa de interes a multor dintre conferenţii nostri ating coarda cea mai sensibilă şi cred, că astfeliu vam dat ansă, ca zelul D-Voastră a celor presenţi sĕ capete şi mai mare nutremênt. Vĕ rog cu toată stima, ca sĕ perseveraţi în acest zel şi sĕ faceţi ca şi majoritatea prea considerabilă, care lipsesce din adunările noastre sĕ simţă pe viitor mai călduros pentru lucrătorul român şi pentru lipsele lui, a căror stare reclamă un sprigin puternic din toate părţile."

După-ce se încheià vorbirea preşedintelui, dl Dr. Ioan Bozocean dădu cetire raportului publicat în numĕrul trecut al foaiei noastre, în care comitetul arată, care a fost mersul Asociaţiunei şi activitatea sa în decursul anului espirat: totodată părintele Sfetea împărtăşì celor adunaţi datele necesare despre starea cassei Asociaţiunei, despre care e vorba. Din raportul cassierului se vede, că de present averea Asociaţiunei este de 2502 fl. 74 cr. În anul trecut au întrat ca venituri 334 fl. 19 cr. şi s'au cheltuit 226 fl. şi 66 cr, Comisiunea aleasă pentru censurarea socotelilor aflà toate în bună ordine şi propuse prin referentul seu, dl director gim. Stefan Iosif, absolvarea comitetului. Se pune la ordinea ḑilei alegerea comitetului pe anul 1883 şi se realeg cu unanimitate tot membrii de până acum.

Dintre propuneri însemnăm pe aceea a dlui advocat Ioan Lenger, că adecă sĕ se ţină atât în Braşov, cât şi în împregiurimea acestui oraş, vorbiri poporale, în care sĕ se arete însemnătatea şi folosul meseriilor şi al doilea — propunerea dlui Dr. A. Mureşan, ca sĕ se aleagă o comisiune, care sĕ studieze mijloacele, prin care s'ar putea da un mai mare avênt acestei Asociaţiuni şi s'ar putè ajunge la ţinta de toţi dorită a înfiinţării unui atelier, în care viitorii meseriaşi români sĕ se prefecţioneze astfel, ca sĕ se poată lupta mai uşor cu concurenţa străină. Comisiunea din cestiune după consultare sĕ facă propunerile ei speciale în privinţa aceasta înaintea unei adunări estra ordinare, care va fi a se conchiăma în primăvara anului curent. — Amêndouĕ propunerile au fost primite cu însufleţire. În comisiunea de cinci se aleseră: propunĕtoriul Dr. Mureşan, Diamandi Manole, Ioan Lenger, protop. Petric şi Vasile Popovici, mĕsarul.

În budgetul Asociatiunei sa prevĕḑut pe anul 1883 ca venituri şi ca chieltueli suma de 289 fl.

Fie, că „Asociaţiunea pentru spriginirea meseriaşilor români" sĕ afle de aici înainte o îmbrăţişare mai călduroasă din partea publicului nostru!

Varietăţi.

(Convocare.) Reuniunea femeilor române din Sibiiu. În sensul §. 13 din statute se convoacă prin aceasta a V-a adunare generală ordinariă a „Reuniunei femeilor române din Sibiiu" pe ḑiua de Duminecă, 25 Februarie, a. c. stilul nou, după ameaḑi la 4 oare, în localul casinei române (strada Măcelarilor, edificiul „Albinei"), la care onor. membrii ai reuniunei sûnt rugaţi, a participa.

Sibiiu, 14 Februariu, 1883.

Maria Cosma m. p.,
preşedinta reuniunei.

* (Convocare!) În conţelegere cu mai mulţi amici din toate părţile Comitatului nostru al Huniadoarei, subscrişii au onoare a convoca o conferenţă a tuturor românilor din acest comitat, pentru ḑiua de 10 Martie 1883 st. n. după meaḑă ḑi oara 3 la Deva în localul îndatinat.

Obiectul principal al Conferenţei va fi:

Consultare şi decidere asupra celor de făcut în privinţa noului proiect de lege relativ la instrucţiunea în scoalele medie înaintat dietei din Budapesta, ce ameninţă cu desastru şi stingere instrucţiunea în scoalele noastre medie naţionale confesionale.

Deva la 4/16 Februarie 1883.

Ioane Papiu m. pr., *Dr. Lazaru Petco* m. pr., *George Secula* m. pr., *Alecsiu Olariu* m. pr., *F. H. Konginiu*, m. pr.,

* (Reuniunea de musică) germană din loc a arangiat în 8/20 a lunei curgătore o producţiune cu programă de şase numeri. Programa a fost esecutată foarte bine. Numĕrul 3 şi 5 au fost pentru voce, cel dintâiu Bass şi cel din urmă Bariton. Profesorul dela scoalele reale de aici, dnul Wellmann a esecutat piesele alese cu multă desteritate. Piesa pentru Bariton „Arie şi recitativ din actul I-al operei" Der fliegende Holländer" de Richard Wagner o a cântat dnul George Dima. Cum a cântat dnul Dima, au dovedit freneticele aplause şi chemarea de trei ori pe scară.

* (Insciinţare.) Societatea literară „Petru Maioru" a junimei studioase din Budapesta în causa dărei operei transcrise cu litere latine „Istoria pentru începutul Românilor în Dacia" de Petru Maioru întimpinând de o parte nescari pedece neprevĕḑute în aceasta afacere împreunată cu multe şi grele dificulţăţi, ear de altă parte avênd intenţiunea da acestei opere mult preţioase publicitate cât de estensivă şi intensivă, fiind foarte de dorit ca atare operă sĕ nu lipsească de pe masa nici unui Român sciutoriu de carte spre orientare, se simte necesitate a aduce la cunoscinţa on. domni prenumĕranţi şi a on. public cetitoriu următoarele:

1. Încheiat fiind contractul cu tipograful, lucrările de tipărire sau început; însĕ de oare ce tipărirea cel mult numai pre 15 August st. n. a. c. se va putè termina, opera numai pe la finea aceleiaşi lune se va putè espeda. Pentru care întârḑiare respective amênare neprevĕḑiută cerem indulgenţa binevoitoare a on. domni prenumĕranţi.

2. Întârḑiându-se terminarea tipărirei terminul de prenumeraţiune se prelungesce până la 15 Maiu st. n. a. c. tot cu preţul mai de mult anunciat şi anume: esemplariul broşurat 1 fl. 50 cr. v. a., sau 3 lei 75 bani, ear legat cu 2 fl. v. a.,

3. Toţi aceia, cari voesc a se abona sau vor avè bunătate a colecta, sûnt rugaţi a se adrĕsa prin o carte de corespondenţă cătră comitetul societăţii Budapesta, Waiznergasse Nr. 13 II 30; ear banii de prenumĕraţiune ne rugăm ca sĕ se trimită direct curatoriului societăţii: Ilustrităţii Sale Domnului Ioan cav. de Puşcariu jude la curia reg. ung. Budapesta. Radialstrasse Nr. 78 I, ceea ce se poate efectuì mai uşor prin mandat postal (postai utalvány, Postanveisung).

4. Colectanţii pentru 10 esemplare broşiurate vor căpĕta un esemplar broşiurat, ear pentru 15 unul legat rabat. Rugăm însĕ pe toţi acei Domni cari vor binevoì a colecta, ca pentru trimiterea coalelor de prenumĕraţiune sĕ se adreseze cătră comitetul societăţii în modul mai sus indicat, cu aceea observare, că numai aceia se vor putè bucura de favorul de prenumĕraţiune cari se vor abona până la terminul mai sus statorit; pentru că după aceea, de oare ce o operă ca aceasta, avênd estensiune aproape 25 coale în tipariu şi constându ne pe lângă preţul ficsat o sumă considerabilă, societatea va fi necesitată a-i urca preţul, ceea ce la timpul sĕu asemene se va aduce la publicitate.

5. On. dd. prenumeranţi sûnt rugaţi a ne comunica adresele dniei lor cât de chiar şi legibil, semnând totodată şi posta ultimă.

După care insciinţare în speranţa căldurosului sprigin al on. public cetitor şi iubitor de cultura naţională, remânem cu distinsă stimă în numele societăţii „Petru Maior"

Budapesta la 12 Februariu st. n. 1883.

Georgiu Ilea., m. p., *Demetriu Horvath.*, m. p.,
vice preşedinte. secretariu.

* *(Apel cătră autorii români.)* Scopul de căpetenie al societăţii academice „România Junĕ„ a fost totdeauna şi este desvoltarea membrilor pe terenul literaturei naţionale; cel mai înalt ideal — credem noi ce poate şi trebue sĕ-l urmărească o junime con scie de chemarea sa. Cu resultatele câstigate până aḑi pe acest teren ne place a ne mândrì căci el formează momentele cele mai plăcute din analele societăţii noastre, şi ne încurăgiază la o activitate tot mai mare şi a păşì tot înainte.

Pentru scopul numit societatea dispune de mai multe foi şi de o bibliotecă. Mijloacele materiale ale „României June" sûnt însĕ atât de modeste încât numai o sumă neinsemnată se poate prelimina pe fie-care an pentru procurarea diferitelor opuri ce apar în literatura română, şi astfel numai cu greu putem sta în curent cu toate mişcările noastre literare.

Apelăm deci la marinimositatea tuturor stimaţilor autori români, sĕ bine voească a dărui pe sama bibliotecei noastre câte un esemplar din scrierile dlor fie acelea de ori ce cuprins şi-i asigurăm că prin aceasta au contribuit mult la aceea operă măreaţă, ce o numim cultivarea junimii şi care este menită sĕ aducă în viitor cele mai frumoase roade neamului român ear membrii „României june le va păstra în suflet o recunoscinţă sinceră şi mulţămiri adevĕrate.

Numai urmărită la fie care pas de spriginul binevoitor al Publicului român a putut societatea noastră esista până acum şi numai încuragiaţi de acel sprigin vom putea lucra şi de aci înainte pentru ajungerea scopurilor înalte, ce le are „România junĕ" şi care ne curmat le urmărim în sufletele noastre.

Adressa: *VIII Lange-gasse Nr. 4.*

Viena în 12 Faur 1883.

Comitetul „României june":

I. J. Mera., preşedinte. *Al. Popa.*, secretar.

* Relativ la cele publicate în Nrul 14 în corespondenţa dela Braşov sûntem provocaţi a publica încă ajutoarele următoare: Dd Preoţi din Rêsnov o colectă de 5 fl, dl Ioan Moşoiu par. în Şimon 3 fl. — încurse pentru fondul Asociaţiunei de spriginirea învĕţăceilor şi sodalilor români meseriaşi.

* (Mulţămită publică) Societatea literară „Petru Maioru." a junimei române studioase din Budapesta după ce ilustrul sĕu curator ia presentat socoteala despre starea ambelor fonduri ale ei în anul 1882, şi ţine de datorinţă a aduce sincera s'a mulţămire pentru următoarele colecte, respective oferte marinimoase sosite în decursul ferielor anului trecut:

1. Prin dl colectante Ioan Pop, vice notariu comitatens în Oradea-mare, colecta nrul 28 Coloman Őrley proto-not com. 2 fl., Desideriu Toth adv. 2 fl., Nicolau Zigre adv. 2 fl., Ioan Pop vice-not. com. 1 fl. — Suma 7 fl.

2. Prin Rev. dn colectante G. Marchisiu archi-diacon în Carei, colecta nrul 20: G. Marchisiu 2 fl., I. Popoviciu (S. Nicolau) 1 fl., M. Pèter (Istreu) 1 fl., I. Antal 1 fl. I. Cosmuţa 2 fl., G. D, (Carei) 50 cr. I. Szilágyi (Mező-Terem) 1 fl. — Suma 8 fl. 50 cr.

Deci primească cu toţii adânca mulţămită a societăţii noastre!

Budapesta la 12 Faur. st, n. 1883.

Georgiu Ilea, vice-preşedinte. *Demetriu Horvath.*, secretariu.

* (Esamen semestral) În sunetul § 104 al „Normativului" sinodal la 2 Februarie a. c. s'a ţinut cu pruncii şi pruncele dela scoala cofesională gr. or. din Sălciva de jos, esamenul semestral de iarnă, la care luară parte 4 preoţi, inteligenţa din loc, eară din poporul de rênd un numĕr atât de mare, în cât numai încăpeau in odaia scoalei. —

Esamenul s'a început la 1 oară după ameaḑi şi au durat până la ½6 oare seara. —

Pruncii au fost esaminaţi din toate obiectele de învĕţămênt. — 'L punea în uimire pre ascultătoriu rĕspunsurile micuţilor, cari rĕspundeau atât de bine şi într'un limbagiu pur românesc, la toate întrebările puse de cătră învĕţătoriul lor, Andreiu Muntean. Cu toate că în comuna noastră s'a înfiinţat scoala numai de un an de ḑile, totuşi s'a făcut în têmp scurt un progres mare!

* (Foc) În seara dela 30 Ianuarie a ars în Sălciua de jos şura lui Ioan Gligan cu fênul şi celălalt nutreţ pentru vite. Este prepus că a pus foc o femeeă, care e deja arestată.

* (Bal.) În comuna Teiuş în 28 Ianuarie st. n. a. c. s'a ţinut un bal în folosul elevilor din scoala grăniţărească de conf. gr. cath. Despre acest bal ni se scrie: Acest bal se poate numì cel mai strălucit din câte baluri s'au dat în Teiuş. Venitul total a fost 117 fl. 20 cr. v. a. din cari subtragêndu-se spesele de 62 fl. resultă bani gata 55 fl. 20 cr. v. a, din cari sûnt a se cumpĕra cele de lipsă pentru pruncii sĕraci din scoala noastră. Cui este a se atribuì reuşita acestui bal strălucit? de sigur tuturor binevoitorilor participanţi şi contribuitori. În mare parte însĕ este a i se atribuì on. d. Stefan Crişanu, învĕţătoriul scoalei noastre, care, ca şi în alte afaceri aşa şi cu această ocasiune, nimic n'a negles rugând pe numeroşii sĕi cunoscuţi şi amici a îmbrăţişa această întreprindere română. Acest Dn convingêndu se, că în Blaj, erau mulţi studenţi morboşi de vĕrsat: şi că cei rugaţi din astă causă nu pot lua parte, spre a satisface publicului şi-au adunat şese din foştii discipuli ai dênsului, cari acum sûnt bărbaţi, şi în puţin timp i-a instruit jocul „Romanul" aşa încât la vederea acestui joc, condus de dênsul, toţi adunaţi, au aplaudat strigând „sĕ trăiască". Strĕinii esclamau sĕ se mai repeţească acest joc. Îmbulzeala cea mare şi căldura ameţitoare însĕ n'a permis repeţirea. Nu pot sĕ retac că activitatea acestui dn Învĕţătoriu, în decurs de 12 ani a adus mari foloase scoalei noastre, particularilor, şi în genere tuturor Teuşenilor, contribuind în ori ce împregiurare gravă, cu sfatul şi tactul sĕu. Afirm că până la venirea dênsului eram eschişi şi daţi delături de conaţionalii noştri, însĕ mulţămită ceriului şi activităţii Dn. bine meritat între noi, astăḑi în comuna noastră nimic nu se întêmplă fără concursul nostru al Românilor. În numele societăţii noastre a foştilor nobili husari de graniţă, ca susţinĕtori a scoalei gr. cath. din Teiuş, vin a aduce mulţămită, Prea Onor. Dni şi Doamne, cari au participat şi au contribuit la reuşita strălucită a acestei, petreceri române, precum şi On. Dn. Învĕţătoriu pentru multă osteneală dată şi cu această ocasiune.

* (Bal.) Dela Petroşeni ni se scrie: Inteligenţa română din Petroşeni, foarte mică la numĕr, dar cu atât mai adênc pĕtrunsă de interesele comune s'a decis conform usu-

lui modern, a arangia un bal în folosul unui fond, din care sĕ se ajute biserica — ceea ce s'a și întêmplat la 1 Februarie a. c. st. n. — în Hotelul societății Brașovene: „Carol Picler“ din Petroșeni.

Fiind că balul acesta este un eveniment însemnat pentru noi românii din Petroșeni, de aceea 'mi țin de cea mai sacră datorie a vĕ comunica mai în detail amĕnuntele acestei petreceri foarte interesante, mai cu seamă fiind însărcinat la aceasta și din partea comitetului arangiatoriu.

Comitetul arangiatoriu constătoriu din membrii: Basiliu Dombora notariu cerc. în Petroșeni; Marcu Moldovan notariu cercual în Petrila, Avram Brandușia comerciant în Petroșeni, Ioan Alecse, George Șandru învĕțătoriu în Livezeni și Avram Stanca din Petroșeni și-a dat multă strădanie pentru o reușită favorabilă a balului, mai vĕrtos pentru că acest bal avea sĕ fie „primul bal român“ în Petroșeni, în acest oraș poliglot; — și pentru că mulți din conlocuitorii neromâni vorbeau despre balul nostru ca despre un ce „imposibil.“

Comitetul arang. a avut cu această ocasiune multe greutăți de învins, fiind că și acì ca și la alte ocasiuni, se iviră oameni cu intențiuni de a împedeca succesul balului așa precum era dorința noastră, dar comitetul precaut a frânt cu o oară mai curênd voința rea a respectivilor — și în modul acesta ne-a succes a arangia o petrecere adevĕrat mărețată și cu un resultat strălucit și preste așteptarea noastră.

La reușita bună a balului a contribuit mult patroana balului, care s'a distins parte prin publicul elegant ce a atras, parte prin spriginul material, ce ne-a oferit.

Cu considerare la publicul strĕin, care sĕ aibă cu atât mai mare interes la petrecerea noastră românească, comitetul arang. a afflat cu cale a ruga de patroana pre doamna Policsena Borbat născ. Várody, carea a și avut bunătatea a primì.

La $8^1/_2$ oare sosì doamna patronesă însoțită de doamna Sofia Moldovan din Petrila, condusă de doi membrii din comitetul arang. la Hotelul „Picler,“ al cărui salon era impodobit cu brazi, flori și cu steguleațe tricolore române și unguresci.

La întrare fură primite doamnele amintite de comitetul întreg, de unde apoi fură conduse prin salon între sunetele musicei „Siamuca“ la tronul pregătit de comitet în frontul salonului; inmediat după aceasta doi membrii ai comitetului arang. predeteră doamnei patronese un buchet de flori naturale cu multă măestrie pregătit pentru acest scop.

Precis la 9 oare s'a început balul cu: „Hațĕgana“, domnul Dombora cu soția sa, Susana născ. Lucaciu, au jucat ca prima părechе, după dênșii s'au înșirat apoi și alte multe părechi dintre români și dintre neromâni.

Nu era încă finit jocul „Hațĕgana“ când sosește doamna Macoldi, soția dlui director de contumație din Vulcan — foarte elegant îmbrăcată cu fetița-i de 7—8 ani îmbrăcată în costum național românesc.

Al patrulea joc după ordinea de jocuri era: „Romana“ la acest joc au mai luat parte și vre-o 5 părechi strĕine de naționalitatea noastră.

După pausă s'a început jocul eară cu: „Hațĕgana“ după carea sau perondat jocurile obicinuite la astfeliu de ocasiuni, între cari sau mai adaus și de două ori „Romana“ și pe urmă în ciori de dimineață o „Horă“ românească, cu carea s'a și încheeat ordinea jocurilor.

Între notabilitățile, ce au onorat cu presența petrecerea noastră însemnăm pre domnii:

Borbáth Antal pretor în Petroșeni. Tallacsek Ferencz director la minele de cărbuni din Petroșeni. Fitz Ernest inginer la minele de cărbuni din Petroșeni. Rotter Iosef inginer la minele de cărbuni din Petroșeni. Stefan Miksa inginer erarial de cărbuni din Petroșeni. Makoldi Șandor, director de contumație în Vulcan Madespach Victor, — proprietariu mare în Iscroni. Balázs Arpad, șeful de gară din Petroșeni. Buchtal, șeful garei din Crivadia. Radic Stefan, protop. gr. cath. în Petroseni. Dr. Bottenstein Samuel; și alții mulți.

Eară între doamne putem cu tot dreptul nota de regina balului nostru pre doamna Makoldi din Vulcan cu fetița-i îmbrăcată în costum național românesc.

Tot asemenea de elegante au fost și doamnele; Tallacsek, Bottenstein, Radic, Dombora, Brandușia, preotesele din Petroșeni și Livezeni și alte multe, a căror nume nu l'am putut afla.

Cât pentru resultatul bănesc al balului comitetul arangiatoriu are onoare a raporta că venitul total este: 181 fl. 70 cr. 1 galbin — spesele preste tot sûnt 71 fl. 43 cr. — Resultă așa dară pentru fondul bisericei noastre: 110 fl. 27 cr. și 1 galbin.

Marinimoșii și generoșii domni participanți și contribuenți binevoeascĕ prin aceasta a primì din partea comitetului arangiatoriu, cea mai profundă și călduroasă recunostință și mulțămită publică. —!

Loterie.

Mercuri 21 Februarie n. 1883.

Sibiiu: 46 12 67 71 20

Bursa de Viena și Pesta.

Din 20 Februarie n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	119.55	119.35
Renta de aur ung. de 4%	87.55	87 95
Renta ung. de hârtie	86.50	86.55
Imprumutul drumurilor de fer ung.	135.—	135.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	90 60	90.25
Sorți de stat dela 1860	110.—	110.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	94.50	94.76
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	98.75	98.50
Obligațiuni ung. de rescumpĕrarea pămêntului	97 25	9450
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	98.—	95.75
Galbin	5.65	5.63
Napoleon	9.49	9.49
100 marce nemțesci	58.55	58.55

Nr. 42. [353] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei vacante de classa a III Furcșoara, proto presbiteratul Iliei, se escrie concurs în urma ordinațiunei Preavenerabilului Consistoriu archidiecesan dto 16 Decembre 1882 Nr. 2789. B. cu terminul de 30 ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sûnt:

1. Casa parochială cu grădină de legume.

2. 2 jugere 1300□ pămênt parte arătoriu, parte fênaț.

3. Folosirea cimiteriului cu cele ce se află într'ênsul.

4. Dela 120 familii câte una ferdelă cucuruz à 16 cupe în boambe după mĕsura veche.

5. Stola usuată și îmbunătățită dela 120 familii; — care emolumente computate toate în bani dau suma aprocsimativă de 370 fl.

Doritorii de a competa la această parochie vor avè a-și așterne rugările instruite în sensul „Statutului Organic“ și al Regulamentului congresual pentru parochii la subscrisul până la terminul sus indicat.

Gurasadului, 3 Faur 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.
adm. prot.

Nr. 3 1883. Desp. VI. [356] 2—3

CONCURS.

Pe basa concluselor aduse de către adunarea generală a despărțĕmêntului VI. (Deva), ținută în opidul Dobra, la 5|17 Septemvre 1882, și în conformitate cu aprobarea acelora prin comitetul central din Sibiiu ad Nr. 494/1882 subcomitetul amintitului despărțĕmênt escrie concurs pentru 8 ajutoare, și anumit 6 ajutoare à 8 fl. v. a., și á 6 fl. v. a., menite pentru elevii aplicați la vre-o meserie, sau la vre-un ram de industrie, ori comerciu de pe teritoriul despărțĕ mêntului VI (Deva).

Cei ce doresc a se împărtăși din acele ajutoare, au sĕ subștearnă cererile lor la subscrisul diriginte al despărțĕmêntului VI în Deva, cel mult până la 19/31 Martie 1883.

Cererile întrate mai târḑiu nu se vor lua în considerare.

Cererile au sĕ fie instruate cu următoarele documente:

a) „Carte de botez“, din care sĕ se vadă, că concurentele este român;

b) „Atestat scolastic“, sau privat din care sĕ se vadă că petentul scie cel puțin cetì și scrie românesce;

c) „Declarațiune“ dela părinți sau tutori, prin care aceștia se obligă că vor lăsa pe fiii sau pupilii lor sĕ învețe meseria la care sûnt aplicați, și că concurentul e sĕrac și nu capĕtă din alt loc vre-un stipendiu sau ajuteriu;

d) „Atestat“ dela măestru, din care sĕ se vadă că concurentele la ce ram și la cine este aplicat și că are purtare bună.

Din ședința subcomitetului despărțĕmêntului VI. (Deva), ținută în Deva la 4 Faur 1883 st. n.

F. H. Longin m. p., actuar. **Ioan Papiu** m. p., director.

Nr. 9 [355] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de a III-ea clasă Ludesci cu filia Costesci, protopresbiteralul Orăștiei se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sûnt:

1. Dela 80 familii câte una ferdelă veche de cucuruz sfârmat și câte o ḑi de lucru.

2. 2 fênațe în cimiteriu de 2 care de fên.

3. Venitele stolare.

4. Lemne pentru foc din pădurea comunei.

Dela filia Costesti:

5. Dela 70 familii câte una ferdelă veche de cucuruz sfêrmat, și câte o ḑi de lucru.

6. 2 fênațe de 3 care de fên în cimiteriu.

7 Venitul stolar.

Toate acestea aduc un venit anual aprocsimativ de 332 fl. v. a.

Cei ce voesc a concura la această parochie sûnt poftiți sĕ-și aștearnă suplicele lor instruite în sensul Statutului Organic și al Regulamentului congresual pentru parochii cu documentele necessarie, la Oficiul protopresbiteral al Orăștiei în terminul sus arătat.

Orăștie 16 Ianuarie 1883.

În conțelegere cu respectivul comitet parochial.

Nicolau Popoviciu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 8. [354] 2—3

CONCURS.

Pentru vacanta stațiune preoțască Seracseu se escrie concurs cu termin de 30 ḑile dela I publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sûnt:

1. porțiune canonică 1 jug. 400□

2. Dela 60 familii câte una ferdelă veche de cucuruz sfêrmat și o ḑi de lucru.

3. Venitele stolari îndatinate.

Doritorii de a concura la această parochie sunt poftiți a și așterne petițiunile lor cu documentele necesarie și prescrise în Statutul Organic și Regulamentul congresual pentru parochii la oficiul protooresbiteral al Orăștiei în terminul sus indicat.

Orăștie, 15 Ianuariu 1883.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Nicolau Popoviciu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 28. [352] 3—3

Prelungire de concurs.

Fiind-că în urma concursului publicat în Nrii 131, 132 și 134 ai „Telegrafului Roman“ din anul 1882. pentrn intregirea parochiei greco-orietale de clasa a III. Magura cu filia Toplița în terminul prescris nu s'a însinuat nici un concurinte cualificat, cu încuviințarea Prea Veneratului Consistorriu pin 30 Decemvre 1882 Nr. 4902 B. se prelungește terminul terminul concursului numit cu 15 ḑile dela prima publicare a acestei prelungiri în „Telegraful Român“.

Hondol, 31 Ianuarie, 1883.

Pentru comitetul parochial

Vasiliu Pipoș m. p.,
protopresb.

Nr. 53. [349] 3—3

EDICT.

Iosif Răduțoiu din Moeciul-inferior, legiuitul bărbat al Mariei Ioan Todor din Sohodol, protopresbiteratul Branului, care de patru ani de ḑile pribegesce în lume, fără de a se scì unde se află și de mai trăesce, — este prin aceasta cu scirea și încuviințarea Preavenerabilului consistoriu archidiecesan dto 27 Ianuarie a. c. Nr. 175 B. citat, ca în termin de șese luni dela prima publicare a acestui edict sĕ se presenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră, și în absența lui se va pertracta și decide procesul intentat asupräi de soția sa.

Brașov, 29 Ianuarie 1883.

Scaunul protopresbiteral gr. or. al tractului Branului ca for matrimonial de I-ma instanța.

„ALBINA“ Institut de credit și de economii în Sibiiu.

Convocare.

Domnii acționari ai **„Institutului de credit și de economii „ALBINA“** se învită prin aceasta, în vêrtutea §. 20 al statutelor societăței la

a X-a adunare generală ordinară

care se va ținè la Sibiiu, în **30 Martie 1883** stilul nou înainte de ameaḑi la 10 oare în casa institutului (*strada Baier Nr. 1.*)

Obiecte:

1. Raportul anual al Direcțiunei, bilanțul anului 1882, și raportul comitetului de supraveghiare.
2. Ficsarea dividendelor.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopuri de binefacere.
4. Ficsarea prețului marcelor de presență.
5. Alegerea a doi membrii în consiliul de direcțiune în sensul §. 36. din statute.
6. Alegerea unui membru în comitetul de supraveghiare.

Domnii acționari, cari în sensul §. 22, 23, și 24 din statute voesc a participa la adunare în persoană, sau prin plenipotenți, sûnt rogați, a-'și depune la cassa institutului acțiunile lor și eventual doveḑile de plenipotență cel mult până în **27 Martie 1883** stilul nou după ameaḑi la 6 oare.

Sibiiu, 15 Februarie 1883.

[356] 1—3 **Direcțiunea institutului.**

Redactor rĕspunḑĕtor Nicolau Cristea. Editura și tipariul tipografiei archidiecesane.